

Міністерство освіти і науки України

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти

Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»

Поліський національний університет

Національна академія прикладних наук ім. Ігнація Мосціцького в Цеханові (Польща)

Даугавпільський університет (Латвія)

Мазовецька академія в Плоцьку (Польща)

Комратський державний університет (Молдова)

Академія прикладних наук ім. Дж. Коменського в Лешно (Польща)

Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Польща)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: СВІТОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Умань, 21 травня 2024 р.)

Умань
2024

УДК 33(477+100)](06)

A43

Головний редактор:

Слатвінський М. А., кандидат економічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Бержанір І. А., доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гвоздєй Н. І., доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рекомендовано до друку вченою радою

Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(протокол № ... від ... травня 2024 р.)

Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні
A43 аспекти : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Умань, 21 трав. 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін.-т екон. та бізнес-освіти та [ін.] ; [голов. ред. М. А. Слатвінський ; редкол. І. А. Бержанір, Н. І. Гвоздєй]. – Умань : Візаві, 2024. – 275 с.

Збірник містить наукові тези II Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні аспекти», яка відбулася 21 травня 2024 р. на базі Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали відображають результати досліджень учених, викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти з актуальних проблем розвитку економіки.

УДК 33(477+100)](06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Бержанір А. Л.

РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 11
АГРАРНИХ КОМПАНІЙ

Гапак Н. М., Гедзур Я. В., Хавовчак Г. М.

МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ 14

Гарник О. А., Пожарницький В. Є.

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО 17
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Дугієнко Н. О., Русіновська К. В.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО 20
РОЗВИТКУ

Мельник В. В.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В 23
УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Підлісний Є. В.

ХАРАКТЕРИСТИКА ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У ПРОЦЕСІ 25
СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Чирва Г. М., Вітенко А. І.

УДОСКОНАЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ 27
ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Шкварук Д. Г.

СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ 29
СПРИЯННЯ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНУ

Ярошевич Н. Б., Малюська М. О.

МОНІТОРИНГ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В 32
УКРАЇНІ

Kaczmarczyk P.

THE RESEARCH OF IMPORTS AND EXPORTS OF ICT PRODUCTS IN 34
POLAND IN THE YEARS 2018-2022

Tkachuk S. P., Kucherenko A. V.

WAYS TO ATTRACT INVESTMENT RESOURCES FOR UKRAINE 38

СЕКЦІЯ 2. ІННОВАЦІЇ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

Малярчук Н. М., Герун Р.

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ДИНАМІКУ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ 41

Глущенко І. М.

ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ 44

Демченко Т. А., Попек І. О.

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА 46

Білошкурський М. В., Дробот В. О.

ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД 49

Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С.

УНІВЕРСИТЕТИ ЯК ЕЛЕМЕНТИ ІНФРАСТРУКТУРИ РИНКУ ЗНАНЬ І ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ 52

Корнієнко Т. О.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ 54

Краліч Є. Р.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІЙСЬКОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОБОРОННІЙ СФЕРІ 58

Логінова О. А.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СЕРЕДНЬОГО ТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗА РАХУНОК ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ 60

Маціпула О. Ю.

ПРОФЕСІЙНА САМОСТІЙНІСТЬ МЕНЕДЖЕРІВ-ЕКОНОМІСТІВ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ 63

Гапак Н., Попович П.

ОПТИМІЗАЦІЯ КАДРОВИХ ВИТРАТ У СКЛАДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ: СТРАТЕГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ 65

Терешко Ю. В., Ткач І. Л.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УМОВАХ 67

Lohinova O., Poruk A.

INNOVATION AND ENTREPRENEURSHIP AS THE BASIS OF THE COUNTRY'S ECONOMIC GROWTH 69

СЕКЦІЯ 3. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Балабаши О. С., Познякова Т. С.

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОРТФЕЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ КОМПАНІЇ 72

Гадевич К. М.

ВНУТРІШНЬО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ 74

Гарматюк О. В.

СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРИВОДІВ ДЛЯ СПІВПРАЦІ ІЗ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ 78

Гарматюк О. В., Конофольська А. О.

РОЗВИТОК СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 81

Глусь Д. С.

ЕФЕКТИВНИЙ КОМУНІКАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ 83

Малярчук Н. М.

РОЛЬ ЕТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СУЧАСНОМУ МАРКЕТИНГУ 85

Мельничук О. А.

РОЛЬ ІНТЕГРОВАНИХ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ У ПРОСУВАННІ БРЕНДУ 89

Білошкурська Н. В., Оратівська Т. В.

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 92

Пилявець В. М., Ясишена В. В.

ЗНАЧЕННЯ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРИ ФОРМУВАННІ БІЗНЕС-ПЛАНУ 94

Пуголовко І. С.

ПОДАТКОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ВЗАЄМОДІЇ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ ТА ДЕРЖАВИ 97

<i>Світовий О. М.</i>	
УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ	100
<i>Степовий С. М.</i>	
НЕЛІНІЙНІ ПРОЦЕСИ В ІННОВАЦІЙНИХ МОДЕЛЯХ ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЯМИ	103
<i>Білошкурська Н. В., Столбова О. С.</i>	
ВПЛИВ МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	106
<i>Chernov A. O.</i>	
FEATURES OF STAFF MOTIVATION IN THE IT SPHERE	108
<i>Liubyuyi O. M.</i>	
PECULIARITIES OF THE STATE PERSONNEL POLICY IN THE FIELD OF HIGHER EDUCATION	110
<i>Racheva N. O.</i>	
OUTSTAFFING AS A NON-STANDARD FORM OF ENGAGEMENT PERSONNEL	113

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ

<i>Бевз А. П.</i>	
КРЕДИТУВАННЯ ЯК ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ТА КЛЮЧОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	116
<i>Богріновцева Л. М., Ісаєва С. Д.</i>	
ОЦІНКА ВПЛИВУ ІНФЛЯЦІЇ НА ЕМІСІЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ КАПІТАЛУ	118
<i>Бондарук Т. Г., Філюк А. В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ	122
<i>Бруньковська С. Т., Білошкурський М. В.</i>	
ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	124
<i>Вісцька О. В.</i>	
ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	127
<i>Вінницька О.А., Шевчук В.А.</i>	
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	131

<i>Гонгало С. О.</i>	
ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	133
<i>Демченко Т. А., Вжесневський В. А.</i>	
РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	135
<i>Демченко Т.А., Курінний О. В.</i>	
ЗАХИСТ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ОСНОВНА ПЕРЕДУМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА	138
<i>Жуков О.</i>	
РОЛЬ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГУ У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	141
<i>Заїчко І. В., Краснова Т. О.</i>	
РОЛЬ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ У ФОРМУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	144
<i>Кожушко Е.</i>	
АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: SWOT-АНАЛІЗ	148
<i>Колотуха С. М.</i>	
КОМЕРЦІЙНИЙ КРЕДИТ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ УМОВ	152
<i>Осадчук Н. В.</i>	
ВІЙСЬКОВІ ОБЛІГАЦІЇ ЯК ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	155
<i>Подаков Є. С.</i>	
ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В РЕГІОНІ	158
<i>Чвертко Л. А.</i>	
РОЛЬ СТРАХУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ТА СТАБІЛЬНОСТІ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ	162
<i>Білошкурський М. В., Шидловська І. М.</i>	
ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРА В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	165
<i>Batiscev R.</i>	
ANALYSIS OF THE BANKING SECTOR OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA FOR 2023	167

<i>Cherga T.</i>	FINANCIAL SITUATIONS OF COMPANIES AS A BASIS FOR ASSESSING AND DIAGNOSING THEIR FINANCIAL STATE	172
<i>Diachuk V.</i>	FINANCIAL MANAGEMENT OF BUSINESS ENTITIES IN THE FINANCIAL SYSTEM OF UKRAINE	178
<i>Rybchak V., Gvozdej N.</i>	THE CURRENT STATE OF BANK LENDING TO AGRICULTURAL ENTERPRISES IN UKRAINE	181

СЕКЦІЯ 5. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

<i>Багрій К. Л.</i>	ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ	183
<i>Бержанір І. А., Цимбал О. П.</i>	АУДИТ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	186
<i>Вітер С.А., Беляк Р. В.</i>	ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	189
<i>Гайдучок Т. С.</i>	ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА	191
<i>Гайдучок Т. С., Василенко Т. М.</i>	РОЛЬ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ОБЛІКОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПІДПРИЄМСТВА	195
<i>Гайдучок Т. С., Шинкаренко О. В.</i>	ОЦІНКА ТА ОБЛІК СОЦІАЛЬНИХ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВА: ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	198
<i>Єрмолаєва М. В., Канцедал Н. А.</i>	ПРОДАЖ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ОБЛІКОВО-ЗВІТНІ АСПЕКТИ	200
<i>Михайлова А. Ю., Малюга Н. М.</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ. МІСЦЕ АУДИТУ В БІЗНЕСІ	202
<i>Прийдак Т. Б., Лега О. В., Яловега Л. В.</i>	ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ГРАНТУ	205
<i>Demianushyna O. A.</i>	ENTITIES OF SMALL BUSINESS: ORGANIZATION OF ACCOUNTING AND REPORTING	208

СЕКЦІЯ 6. ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Баланда А. Л.

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЙ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ 213

Барвінок Н. В.

ГЕЙМИФІКАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГУ В ТУРИЗМІ 216

Барвінок Н. В., Шерегеда О. М.

РОЗВИТОК ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ 220

Будзінський В. І.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ 224

Джога О. В., Войтенко В. В.

ЗАСОБИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ БРЕНДУ «УМАНЬПИВО» РЕСТОРАННОМУ ЗАКЛАДІ У 227

Джога О. В., Акулов О. М.

ЗМЕНШЕННЯ ПСИХОСОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ СЕРЕД ПРАЦІВНИКІВ ТА ВІДВІДУВАЧІВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ 229

Джога О. В., Загородня В. Ю.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ХАРЧУВАННЯ 232

Кирилюк І. М., Артеменко М. А.

МАРКЕТИНГ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ 235

Красномовець В. А.

ТУРИЗМ СНУ ЯК НОВИЙ ТУРИСТИЧНИЙ ТРЕНД ТУРБОТИ ПРО ЗДОРОВ'Я 237

Литвин О. В., Загребельний Р. О.

ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ЦЕНТІВ 240

Литвин О. В., Губрій М. А.

ТУРИЗМ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ 242

Білошкурський М. В., Махо І. П.

ПАРКИ РОЗВАГ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ 244

<i>Нетребенко Є. С., Дугієнко Н. О.</i>	
ВНЕСОК ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ США ТА УКРАЇНИ У РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	248
<i>Поворознюк І. М.</i>	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	251
<i>Поворознюк І. М., Гончаренко К. І.</i>	
НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	254
<i>Vlahopoluchna A.</i>	
REFUSAL OF EUROPEAN COUNTRIES FROM MASS TOURISM	256
<i>Hladkyi O. V., Hasimov M. F.</i>	
ORGANIZATIONAL AND OPERATIONAL CHARACTERISTICS OF DIGITAL MANAGEMENT IN MICE TOURISM INDUSTRY	259
<i>Nabokova V. Yu., Neshchadym L. M.</i>	
THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF DIGITALIZED TRENDS IN THE HOSPITALITY INDUSTRY	262
<i>Neshchadym L. M.</i>	
BUSINESS PROCESS MANAGEMENT AT HOSPITALITY INDUSTRY ENTERPRISES	265
<i>Slatvinska L.</i>	
WAYS TO RESTORE ENTREPRENEURSHIP IN THE TOURISM SECTOR	267
<i>Tsabevskaya G. O., Dzhoha O.V.</i>	
SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE HOTEL AND RESTAURANT SECTOR: ECO-ASPECT AND ITS IMPACT ON THE ECONOMIC SECTOR	270
<i>Zbyrannyk O.</i>	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP IN THE TOURISM SECTOR IN UKRAINE IN VIEW OF THE CONSEQUENCES OF THE WAR	273

– точна оцінка загроз – ШІ дає можливість ідентифікувати і класифікувати нові загрози, допомагаючи збройним силам більш ефективно визначати пріоритетність використання власних ресурсів.

Оборонні інформаційні системи можуть використовувати когнітивний ШІ для підтримки прийняття рішень військовим керівництвом, допомагаючи їм у складному стратегічному плануванні та оцінці ризиків.

Таким чином, поширення військових технологій штучного інтелекту зумовлює як позитивні зміни в підходах до розробки новітніх зразків зброї, так і породжує нові виклики щодо необхідності зміни традиційних структур збройних сил і моделей рекрутингу, а також сфер, в яких буде застосовуватись військова сила. Хоча збройні сили почали розробку різних підходів до вирішення цих проблем, їх ефективність буде залежати від незмінних принципів військової стратегії – цілей, шляхів і засобів конвертації наявних оборонних ресурсів у нові військові спроможності.

Список використаних джерел:

1. Rickli J., Mantellassi F. Artificial Intelligence in Warfare: Military Uses of AI and their International Security Implications. In *The AI Wave in Defence Innovation* Routledge. 2023. P. 12–36.

2. The Department of Defense Posture for Artificial Intelligence. Assessment and Recommendations. URL: https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR4229.html (дата звернення: 11.04.2024).

3. Board D. AI Principles: Recommendations on the ethical use of artificial intelligence by the Department of Defense. *Supporting document, Defense Innovation Board*. 2019. 2(3). P. 3–17.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СЕРЕДНЬОГО ТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗА РАХУНОК ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Логінова О. А., канд. екон. наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Цифрова трансформація означає всеосяжне застосування цифрових інновацій у різноманітних аспектах суспільства, включаючи виробництво, фінанси, освіту, культуру та сферу послуг. Таке поширення є результатом швидкого прогресу в областях ІТ, мікроелектроніки та зв'язку у світовому

масштабі, перетворюючи цифровізацію на вирішальний глобальний феномен, який невпинно залучає все більше аспектів життя під свій вплив.

Сфера цифрових інновацій динамічно розвивається, охоплюючи як добре зарекомендовані інструменти з відомими можливостями та вигодами для бізнесу, так і передові технології, що формують основу сучасної цифрової трансформації і четвертої промислової революції. До першої категорії відносяться системи управління ресурсами підприємства, технології радіочастотної ідентифікації, програми для управління відносинами з клієнтами, управління ланцюгами поставок, соціальні платформи, електронна комерція та електронне виставлення рахунків. Новіші розробки включають 5G мережі, Інтернет речей (IoT), аналіз великих даних, хмарні обчислення, штучний інтелект, та блокчейн.

Інновації є ключем до розвитку цивілізації та відіграють вирішальну роль у конкурентоспроможності бізнесу. Впровадження нововведень вимагає системного підходу та постійного пошуку нових ідей, що дозволяє компаніям випереджати конкурентів.

Цифрова трансформація управління компаніями виокремлює такі основні напрями: цифровізацію бізнес-процесів, управління на основі даних, оптимізацію взаємодії з клієнтами, збільшення вартості товарів та послуг, розвиток цифрової культури та компетенцій; інноваційне управління.

Активний розвиток цифрової економіки змінив правила гри на ринку, де зараз успіх компанії залежить не від її довголітньої історії чи величезних активів, а від гнучкості та готовності адаптуватися до технологічних нововведень. Цифрові інновації розвиваються з неймовірною швидкістю, кардинально змінюючи основи ведення бізнесу та трансформуючи кожен сектор економіки [1].

Цифрові технології не лише відкривають нові можливості для підвищення продуктивності та конкурентоспроможності компаній, але й вимагають суттєвих змін у традиційних моделях керування. Інноваційні прориви потребують оновлення комунікаційних стратегій, технологій, а також організаційної структури фірм, щоб вони могли ефективно працювати в нових умовах, заснованих на співпраці, орієнтації на клієнта, інноваціях та взаємодії.

Закриття деяких регіонів і перешкоди у логістиці ускладнили або навіть зробили неможливими постачання та розподіл товарів. Війна вплинула на валютний курс, інфляцію та споживчу спроможність, що ускладнило фінансове планування та зменшило обсяги продажів [2].

Малі та середні підприємства швидко адаптувалися до нової реальності, активно переходячи в онлайн-простір. Це стосується як роздрібною торгівлі, так і надання послуг. Вебсайти, соціальні мережі та електронна комерція стали

основними каналами ведення бізнесу. Використання маркетплейсів і платформ для електронної комерції дозволило підприємствам розширити свою клієнтську базу та знайти нові ринки збуту, навіть у умовах обмеженої фізичної мобільності.

Зростання використання хмарних технологій, інструментів для дистанційної роботи та автоматизації бізнес-процесів допомогло підприємствам підтримувати продуктивність під час переходу на віддалену роботу.

Цифровізацію варто розглядати як інструмент, а не як самоціль. За системного державного підходу цифрові технології стимулюватимуть створення робочих місць, підвищення продуктивності, темпів економічного зростання та якості життя громадян України.

Зрештою держава повинна стати замовником і першим покупцем інновацій та цифрових сервісів, що буде поштовхом для утворення нових ринків.

Звичайно в цифровізації, як і будь-якої зміни, є дві сторони медалі. Головний ризик цифрової трансформації економіки - це можливе зростання рівня безробіття [3].

Тотальна цифровізація в Україні призведе до втрати роботи громадянами в окремих галузях та секторах, але саме цифровізація і створить нові напрямки, котрі врешті-решт уже через декілька років (або декілька місяців) зумовлять новий попит. І цей попит на «руки та мізки», як показує досвід промислових революцій, буде набагато більшим за попит у минулому періоді.

Саме тому держава має докласти всіх зусиль, щоб суспільство знало про існуючі ризики, а також надати консультаційну та технологічну підтримку в упровадженні та використанні захищених інформаційно-комунікаційних систем, інфраструктур, платформ.

Список використаних джерел:

1. Білик О. І. Вплив цифрової економіки на зменшення негативних наслідків соціального ризику. *Проблеми економіки та управління*. 2019. Вип. 4. С. 8–16.

2. Волошин Ю. О. Legal globalization and interstate integration as a leading factor of the formation of state security and sovereignty. *Atlantic Press*. 2nd International Conference on Social, Economic and Academic Leadership. 2018. № 11. P. 351–358.

3. Двудіт З. П., Завербний А. С., Романюк А. О. Диджиталізація – дієвий інструмент антикризового розвитку бізнесу в умовах пандемії. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/7.pdf.

4. Державна служба статистики України. Кількість діючих суб'єктів великого, середнього, малого та мікро- підприємництва за видами економічної діяльності у 2020–2024 роках. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 02.05.2024).

5. Зрибнєва І. П. Вироблення рішень щодо формування конкурентного потенціалу суб'єктів інноваційного підприємництва. *Інтелект XXI*. 2020. № 5. С. 150–156. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_5/31.pdf (дата звернення: 02.05.2024).

ПРОФЕСІЙНА САМОСТІЙНІСТЬ МЕНЕДЖЕРІВ-ЕКОНОМІСТІВ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Маціпула О. Ю., аспірант

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Теорія економічного зростання, яка вивчається у рамках економічної науки, є одним з найбільш складних аспектів, що досліджують ринкове господарство. Для оцінки внеску кожного з факторів виробництва у збільшення суспільного продукту, використовуються специфічні показники. Ці показники дозволяють відображати зміни в економічному зростанні, яке визначається як збільшення виробництва та споживання товарів та послуг з плином часу.

Економічне зростання – це збільшення виробництва та споживання одних і тих самих товарів та послуг з плином часу [1].

Аналіз економічного зростання набуває особливого значення в останні десятиліття, оскільки саме зростання може мати як позитивні, так і негативні наслідки. Наприклад, можливе збільшення виробництва та споживання матеріальних благ за рахунок погіршення їхньої якості або за рахунок економії на інфраструктурних проектах, що може вплинути на якість життя. Також може статися тимчасове зростання виробництва за рахунок непродуктивної експлуатації ресурсів. Тому економічне зростання доцільне лише у випадку, коли воно супроводжується соціальною стабільністю та оптимізмом. Питання про характер і динаміку економічного розвитку країни є об'єктом уваги економістів і політиків, оскільки від цього залежить багато аспектів життя країни та її перспектив.

У сучасних закладах вищої освіти науково-педагогічні працівники активно працюють над впровадженням особистісно-орієнтованої моделі в освітні програми. Ця модель адаптована для потреб кожного студента, що особливо важливо в умовах жорсткої конкуренції між вищими навчальними закладами. Для підготовки кваліфікованих фахівців, зокрема менеджерів-економістів, академічний персонал використовує сучасні технології, включаючи змішаного навчання [2].